

Zakon o gozdovih /ZG/

(pristojnosti in naloge pokrajine z uvodnimi pojasnili)
(osnutek)

K a z a l o:

1	Pregled pristojnosti in nalog pokrajine po Zakonu o gozdovih /ZG/.....	1
1.1	Pravna podlaga	1
1.2	Pristojnosti in naloge pokrajinskega sveta po Zakonu o gozdovih /ZG/	1
1.2.1	Akti pokrajinskega sveta po Zakonu o gozdovih /ZG/	2
1.3	Pristojnosti in naloge pokrajinske uprave po Zakonu o gozdovih /ZG/	2
2	Ocena finančnih in drugih posledic izvajanja določil Zakona o gozdovih /ZG/	2
3	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam pokrajine s predlogom sprememb in dopolnitev Zakona o gozdovih /ZG/	2
3.1	Načrtovanje	3
3.1.1	Nacionalni gozdni program	3
3.1.1.1	Načrti za gospodarjenje z gozdovi	3
3.1.2	Postopek priprave in sprejemanja gozdnogospodarskih načrtov	3
3.2	Gospodarjenje z gozdovi	4
2.2.1	Prepoved nabiranja plodov gojenih dreves v gozdu	4
3.2.2	Varstvo gozdov	4
3.2.2.1	Določitev požarno ogroženih gozdov	4
3.3	Gradnja in vzdrževanje gozdne infrastrukture	4
3.3.1	Gozdne ceste	4
3.3.1.1	Čezmerna uporaba gozdne ceste	4
3.4	Varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom	5
3.5	Promet z gozdovi	5
3.6	Prihodki za vzdrževanje gozdnih cest	6
3.7	Zavod za gozdove Slovenije	6
	Ključne besede	6
	Uporabljene kratice	6
	Viri	6

1 Pregled pristojnosti in nalog pokrajine po Zakonu o gozdovih /ZG/**1.1 Pravna podlaga**

tč.	predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa	določba	pojasnilo
1	Ustava Republike Slovenije Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a		

tč.	predpis	določba	pojasnilo
1.1	Zakon o gozdovih /ZG/ Uradni list RS, št. 30/93, 56/99-ZON (31/00 - popr.), 67/02, 110/02-ZGO-1, 115/06, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13- ZDavNepr, 17/14, 24/15, 9/16-ZGGLRS, 77/16		1

1.2 Pristojnosti in naloge pokrajinskega sveta po Zakonu o gozdovih /ZG/

tč.	pristojnosti in naloge pokrajinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Poda mnenje k nacionalnemu gozdnemu programu.	13. člen*	2
2	Poda mnenje k predlogu splošnega dela gozdnogospodarskega načrta za gospodarske enote.	14. člen*	3

3	Na predlog Zavoda za gozdove Slovenije določi gozdove za požarno ogrožene.	34. člen	5
4	S splošnim aktom razglasi gozd s posebnim namenom.	45. člen*	11
5	Odloči o predkupni pravici za nakup gozda s posebnim namenom.	47. člen*	12
6	Imenuje predstavnika lokalne skupnosti v svet območne enote Zavoda za gozdove Republike Slovenije.	64. člen*	13
7	V proračunu zagotovi sredstva za opravljanje dejavnosti Zavoda za gozdove Republike Slovenije.	68. člen*	15

* Predlog sprememb in dopolnitev zakona.

1.2.1 Akti pokrajinskega sveta po Zakonu o gozdovih /ZG/

tč.	akti pokrajinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Mnenje k nacionalnemu gozdnemu programu.	13. člen*	2
2	Mnenje k predlogu splošnega dela gozdnogospodarskega načrta za gospodarske enote.	14. člen*	3
3	Sklep o določitvi gozdov za požarno ogrožene.	34. člen	5
4	Sklep o razglasitvi gozda s posebnim namenom.	45. člen*	11
5	Sklep o uveljavitvi predkupne pravice za nakup gozda s posebnim namenom.	47. člen*	
6	Sklep o imenovanju predstavnika lokalne skupnosti v svet območne enote Zavoda za gozdove Republike Slovenije.	64. člen*	13
7	Proračun pokrajine.	68. člen*	15

* Predlog sprememb in dopolnitev zakona.

1.3 Pristojnosti in naloge pokrajinske uprave po Zakonu o gozdovih /ZG/

tč.	pristojnosti in naloge pokrajinske uprave	določba	pojasnilo
1	Obvesti pravno osebo, ki gospodari z gozdovi v lasti Republike Slovenije oz. občino o predkupni pravici.	47. člen*	11

* Predlog sprememb in dopolnitev zakona.

2 Ocena finančnih in drugih posledic izvajanja določil Zakona o gozdovih /ZG/

Izvajanje določil Zakona o gozdovih /ZG/ ima finančne posledice za državni proračun v okviru prerazporeditve finančnih sredstev med državo in pokrajino v sorazmerju z decentraliziranimi pristojnostmi.

Okvirna ocena sredstev za financiranje pristojnosti in nalog po določilih Zakona o gozdovih /ZG/ znaša ... EUR.

3 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam pokrajine s predlogom sprememb in dopolnitev Zakona o gozdovih /ZG/

- Zakon o gozdovih /ZG/** ureja varstvo, gojenje, izkoriščanje in rabo gozdov ter razpolaganje z gozdovi kot naravnim bogastvom s ciljem, da se zagotovijo trajnostno sonaravno ter večnamensko gospodarjenje v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot, trajno in optimalno delovanje gozdov kot ekosistema ter uresničevanje njihovih funkcij. Ob navedenem ureja tudi pogoje gospodarjenja z gozdnim prostorom ter s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj ureditvenih območij naselij, da se njihova vloga v okolju ohrani in krepi. Določila ZG veljajo tudi za druga gozdna zemljišča, če ZG ne določa drugače (1. člen ZG).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o gozdovih /ZG/

Tretji odstavek 5. člena Zakona o gozdovih /ZG/ se spremeni tako, da se glasi:

'Republika Slovenija in pokrajine morajo v gozdovih v svoji lasti omogočiti praktični pouk kot del izobraževalnega procesa v gozdarstvu.'

3.1 Načrtovanje

3.1.1 Nacionalni gozdni program

- 2 V skladu z določili 7. člena ZG se z nacionalnim gozdnim programom se določijo nacionalna politika trajnostnega, sonaravnega in večnamenskega gospodarjenja z gozdovi, usmeritve za ohranitev in razvoj gozdov ter pogoji za njihovo izkoriščanje oziroma večnamensko rabo. Vključuje tudi usmeritve za trajnostno upravljanje prosto živečih živali ter za ohranitev in izboljšanje njihovih življenjskih razmer. Strokovne podlage za nacionalni gozdni program izdelava Zavod za gozdove Slovenije, predlog nacionalnega gozdnega programa izdelava ministrstvo, pristojno za gozdarstvo, po predhodni obravnavi, v katero je vključena zainteresirana javnost, sprejme pa ga Državni zbor na predlog Vlade Republike Slovenije.

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o gozdovih /ZG/

Tretji odstavek 7. člena Zakona o gozdovih /ZG/ se spremeni tako, da se glasi:

'(3) Strokovne podlage za nacionalni gozdni program izdelava Zavod za gozdove Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zavod), predlog nacionalnega gozdnega programa izdelava ministrstvo, pristojno za gozdarstvo, po predhodni obravnavi, v katero je vključena zainteresirana javnost, sprejme pa ga Državni zbor na predlog Vlade Republike Slovenije. K predlogu nacionalnega gozdnega programa dajo pokrajinski sveti mnenje v 30 dneh po prejemu. Če mnenje ni dano, se šteje, da pokrajinski svet s predlogom soglaša.'

3.1.1 Načrti za gospodarjenje z gozdovi

- 3 V skladu z določili 10. člena ZG se funkcije gozdov, ki so določene in ovrednotene s stopnjami njihovega vpliva na gospodarjenje z gozdovi na kartah in popisih funkcij gozdov v območnem načrtu, kot strokovne podlage upoštevajo pri prostorskih ureditvah državnega in lokalnega pomena. Ob navedenem se površina gozdov in funkcije gozdov, ki so določene in ovrednotene s stopnjami njihovega vpliva na gospodarjenje z gozdom na kartah in popisih funkcij gozdov v gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarske enote, se kot strokovne podlage upoštevajo pri urejanju prostora na lokalni ravni (11. člen ZG).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o gozdovih /ZG/

Tretji odstavek 10. člena Zakona o gozdovih /ZG/ se spremeni tako, da se glasi:

'(3) Funkcije gozdov, ki so določene in ovrednotene s stopnjami njihovega vpliva na gospodarjenje z gozdovi na kartah in popisih funkcij gozdov v območnem načrtu, se kot strokovne podlage upoštevajo pri prostorskih ureditvah državnega, pokrajinskega in občinskega pomena.'

Četrty in šesti odstavek 11. člena Zakona o gozdovih /ZG/ se spremenita tako, da se glasita:

'(4) Površina gozdov in funkcije gozdov, ki so določene in ovrednotene s stopnjami njihovega vpliva na gospodarjenje z gozdom na kartah in popisih funkcij gozdov v gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarske enote, se kot strokovne podlage upoštevajo pri urejanju prostora na pokrajinski in občinski ravni.'

'(6) Ob izdelavi gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Zavod, pokrajino oziroma občino in lastnike vseh zemljišč v zaraščanju, ki se v kmetijske namene ne rabijo že vsaj 10 let, pisno obvesti, da se bodo zemljišča, ki bodo še naprej prepuščena zaraščanju, ob izdelavi naslednjega gozdnogospodarskega načrta določila kot gozd oziroma drugo gozdno zemljišče.'

3.1.2 Postopek priprave in sprejemanja gozdnogospodarskih načrtov

- 4 Kot izhaja iz ZG lokalne skupnosti, sodelujejo v postopku priprave in sprejemanja območnega načrta. Predlog območnega (gozdnogospodarskega) načrta določi svet Zavoda za gozdove Slovenije. K navedenemu predlogu mora Zavod za gozdove Slovenije pridobiti tudi mnenja lokalnih skupnosti na območju katerih leži gozdnogospodarska enota. Navedeno mnenje se mora izdati v roku enega meseca po predložitvi gozdnogospodarskega načrta. Če mnenje ni dano ali odročeno v navedenem roku, se šteje, da je dano (14. člen ZG).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o gozdovih /ZG/

Četrty odstavek 14. člena Zakona o gozdovih /ZG/ se spremeni tako, da se glasi:

'(4) Zavod mora k predlogu območnega načrta pridobiti mnenje pristojnega pokrajinskega organa in soglasje ministra, pristojnega za okolje, prostor in vode ter ministra, pristojnega za ohranjanje narave, k predlogu gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote pa mnenje organizacije, pristojne za varstvo narave in mnenja občin, na območju katerih leži gozdnogospodarska enota.'

3.2 Gospodarjenje z gozdovi

2.2.1 Prepoved nabiranja plodov gojenih dreves v gozdu

- 5 ZG določa, da se v gozdovih, kjer lastnik goji drevje zaradi plodov, lahko drugim prepove nabiranje takih plodov. To prepoved pa na predlog lastnika odredi pristojni organ lokalne skupnosti (25. člen ZG).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o gozdovih /ZG/

Drugi odstavek 25. člena Zakona o gozdovih /ZG/ se spremeni tako, da se glasi:

'(2) V gozdovih, kjer lastnik drevje goji tudi zaradi plodov, se lahko drugim nabiranje takih plodov prepove. Prepoved na predlog lastnika gozda odredi pristojni organ občine.'

3.2.2 Varstvo gozdov

3.2.2.1 Določitev požarno ogroženih gozdov

- 6 ZG določa, da lokalna skupnost, na območju katere ležijo gozdovi na Krasu in drugi gozdovi, ki so posebno ogroženi zaradi požara, na predlog Zavoda določi navedene gozdove za požarno ogrožene (34. člen ZG).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o gozdovih /ZG/

Prvi odstavek 34. člena Zakona o gozdovih /ZG/ se spremeni tako, da se glasi:

'(1) Gozdove na Krasu in druge gozdove, ki so posebno ogroženi zaradi požara, določi za požarno ogrožene gozdove pokrajina, na območju katere ležijo, na predlog Zavoda.'

3.3 Gradnja in vzdrževanje gozdne infrastrukture

3.3.1 Gozdne ceste

- 7 Sestavni del gozda so tudi gozdne ceste, ki so javnega značaja. Kot določa ZG gozdne ceste, ki omogočajo tudi dostop do kmetij oziroma vasi, turističnih objektov, izletniških in drugih podobnih objektov in so pretežno javnega značaja, prevzemajo pripadajoče lokalne skupnosti. Sredstva za vzdrževanje gozdnih cest pa zagotavljajo lokalne skupnosti iz lastnih sredstev in iz prihodkov za vzdrževanje gozdnih cest. Izvedbo vzdrževanja gozdnih cest zagotavlja lokalna skupnost na podlagi programa vzdrževanja, ki ga pripravi Zavod za gozdove Slovenije v sodelovanju z lokalno skupnostjo (38. člen ZG). Gozdne ceste lahko praviloma uporabljajo tudi drugi uporabniki, morajo pa biti označene, da so gozdne ceste in da jih drugi uporabniki uporabljajo na lastno odgovornost. Gozdne ceste in režim njihove uporabe označi z opozorilnimi tablamami oz. drugimi oznakami Zavod v sodelovanju z lokalno skupnostjo (39. člen ZG). Lokalna skupnost mora v skladu s prometnimi smernicami označiti tudi (gozdne) poti in določiti pogoje njihove rabe, na katerih sta dovoljena ježa in vožnja s kolesom brez motorja in ki so določene v prostorskem delu območnega načrta (40. člen ZG).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o gozdovih /ZG/

V 38., 39. in 40. členu Zakona o gozdovih /ZG/ se besedna zveza »lokalna skupnost« v vseh sklonih nadomesti z besedo »občina« v ustreznem sklonu.

3.3.1.1 Čezmerna uporaba gozdne ceste

- 8 Čezmerna uporaba gozdne ceste pomeni povečan dnevni promet vozil, ki ni povezan z gospodarjenjem z gozdovi, temveč je posledica pridobitne dejavnosti. Čezmerna uporaba je začasna, če traja manj kot 30 dni, sicer gre za trajno čezmerno uporabo. Kot je določeno v 41. členu ZG mora uporabnik za čezmerno uporabo na podlagi pisnega soglasja lastnikov najmanj polovice lastniških deležev površine gozdne ceste in soglasja Zavoda, da je čezmerna uporaba dopustna glede na

poudarjenost funkcije gozda, pridobiti dovoljenje lokalne skupnosti, ki vzdržuje gozdno cesto. Po končani čezmerni uporabi gozdne ceste pa mora uporabnik v 14 dneh od zadnjega dneva uporabe gozdne ceste odpraviti morebitne posledice take uporabe na cesti ali plačati odškodnino za morebitno povzročeno škodo na gozdni cesti, ki mu jo določi lokalna skupnost na predlog Zavoda. Navedena odškodnina je prihodek lokalne skupnosti in se uporabi za odpravo posledic začasne čezmerne uporabe gozdne ceste. ZG določa tudi merila za določitev odškodnine, ki so predvsem: • normativi za vzdrževanje gozdnih cest; • cene, ki veljajo za vzdrževalna dela na gozdnih cestah v lokalni skupnosti; • stanje gozdne ceste pred začetkom čezmerne uporabe; • stanje gozdne ceste po končani čezmerni uporabi. Natančnejše pogoje, postopke in merila pa predpiše minister, pristojen za gozdarstvo.

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o gozdovih /ZG/

V 41. členu Zakona o gozdovih /ZG/ se besedna zveza »lokalna skupnost« v vseh sklonih nadomesti z besedo »občina« v ustreznem sklonu.

3.4 Varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom

- 9 Kot določa ZG, so gozdovi, ki v zaostrenih ekoloških razmerah varujejo sebe, svoje zemljišče in nižje ležeča zemljišča, in gozdovi, v katerih je izjemno poudarjena katera koli druga ekološka funkcija, se razglasijo za varovalne gozdove (43. člen ZG).
- 10 Gozdovi, v katerih je izjemno poudarjena zaščitna, rekreacijska, turistična, poučna, obrambna ali estetska funkcija, se lahko razglasijo za gozdove s posebnim namenom. Gozdovi s posebnim namenom pa so tudi gozdna zemljišča, na katerih so skladišča ali vadbeni objekti, namenjeni obrambnim potrebam. Z njimi upravlja Ministrstvo za obrambo v skladu z ZG (44. člen ZG). Kot določa ZG, se gozdovi s posebnim namenom razglasijo s predpisom lokalne skupnosti, če je izjemna poudarjenost funkcij gozdov v njenem interesu (45. člen ZG).
- 11 S predpisom, s katerim se gozd razglasi za varovalni gozd ali za gozd s posebnim namenom, se določijo režim gospodarjenja s takim gozdom, izvajalec tega režima in zavezanec za zagotovitev sredstev za stroške, ki nastajajo zaradi posebnega režima gospodarjenja ali posebnega režima ureditve in opreme gozda s posebnim namenom. Če se z razglasitvijo gozda za varovalni gozd ali za gozd s posebnim namenom omeji uživanje lastnine oziroma uveljavljanje lastninske pravice na gozdu, ima lastnik pravico zahtevati ustrezne davčne olajšave ali pravico do odškodnine po predpisih o razlastitvi oziroma lahko zahteva, da mu lokalna skupnost, ki je gozd razglasila za varovalni gozd ali gozd s posebnim namenom, ta gozd odkupi. Če lastnik to zahteva, je razglasitelj dolžan odkupiti ta gozd. Dela, potrebna zaradi zagotovitve posamezne izjemno poudarjene socialne funkcije v gozdu, ki ni razglašen za gozd s posebnim namenom, se določijo s pogodbo med lastnikom takega gozda in lokalno skupnostjo. V pogodbi se določi lastniku gozda tudi višina odškodnine za zmanjšano lesnoproizvodno funkcijo in višina povračila za izvedbo v pogodbi določenih del (46. člen ZG).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o gozdovih /ZG/

V 45. členu Zakona o gozdovih /ZG/ se besedna zveza »lokalna skupnost« nadomesti z besedno zvezo »pokrajine ali občine«.

V 46. členu Zakona o gozdovih /ZG/ se besedna zveza »lokalna skupnost« nadomesti z besedno zvezo »pokrajina oziroma občina«.

3.5 Promet z gozdovi

- 12 V skladu z ZG ima lokalna skupnost, na območju katere ležijo gozdovi, ki se prodajajo, predkupno pravico pri nakupu gozdov s posebnim namenom, če je izjemna poudarjenost funkcije, zaradi katere so gozdovi razglašeni za gozdove s posebnim namenom, v interesu lokalne skupnosti. Če lokalna skupnost predkupne pravice ne uveljavi, jo ima lastnik, katerega zemljišče meji na gozd, ki se prodaja. Pri prometu z gozdovi iz 43. in 44. člena ZG ter tretjega odstavka 47. člena ZG upravna enota o predkupni pravici obvesti pravno osebo, ki gospodari z gozdovi v lasti Republike Slovenije, oziroma lokalno skupnost. Če pravna oseba, ki gospodari z gozdovi, v lasti Republike Slovenije, oziroma lokalna skupnost uveljavlja predkupno pravico, objava ponudbe na oglasni deski upravne enote in enotnem državnem portalu e-uprave ni potrebna. Predkupna pravica po ZG se uveljavi tako,

da navedeni upravičenec v 30 dneh od prejema obvestila upravne enote pisno sporoči lastniku nepremičnine in upravni enoti, da ponudbo sprejema (47. člen ZG).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o gozdovih /ZG/

V 47. členu Zakona o gozdovih /ZG/ se besedna zveza »lokalna skupnost« v vseh sklonih nadomesti z besedno zvezo »pokrajina ali občina« v ustreznem sklonu in besedna zveza »upravna enota« nadomesti z besedno zvezo »pokrajinska uprava«.

3.6 Prihodki za vzdrževanje gozdnih cest

- 13** Kot določa 49. člen ZG se lokalnim skupnostim prihodki za vzdrževanje gozdnih cest zagotovijo iz davka, odmerjenega od gozdnih zemljišč, v skladu z zakonom, ki ureja davek na nepremičnine. Višino prihodka, ki pripada posamezni lokalni skupnosti določi Vlada Republike Slovenije glede na skupno dolžino gozdnih cest, povprečne stroške njihovega vzdrževanja in delež njihove rabe za negozdarske namene. Lokalna skupnost mora navedena sredstva nameniti izključno vzdrževanju gozdnih cest.

3.7 Zavod za gozdove Slovenije

- 14** Zavod za gozdove Slovenije ima območne enote, katerih število in meje določi vlada (58. člen ZG). Organi območne enote so svet Zavoda, direktor in strokovni svet (59. člen ZG). Kot določa ZG sestavljajo tretjino članov sveta predstavniki ustanovitelja, lokalnih skupnosti z gozdnogospodarskega območja in delavcev Zavoda (64. člen ZG).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o gozdovih /ZG/

Tretja alineja drugega odstavka 64. člena Zakona o gozdovih /ZG/ se spremeni tako, da se glasi:
'- ustanovitelja, pokrajine z gozdnogospodarskega območja in delavcev Zavoda.'

- 15** V skladu z določili 68. člena ZG zavod pridobiva sredstva za opravljanje dejavnosti: • iz proračuna Republike Slovenije; • s prodajo storitve drugim; • z dotacijami, darili in iz drugih virov.

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o gozdovih /ZG/

68. člen Zakona o gozdovih /ZG/ se spremeni tako, da se glasi:

68. člen

Zavod pridobiva sredstva za opravljanje dejavnosti:

- *iz proračuna Republike Slovenije;*
- *s prodajo storitev drugim;*
- *z dotacijami, darili in iz drugih virov,*
- *iz proračunov pokrajin.'*

Ključne besede

Lokalna samouprava, pokrajina, pokrajinski svet, pokrajinska uprava, pristojnosti, gozd, gospodarjenje.

Uporabljene kratice

ZG - Zakon o gozdovih /ZG/ (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99-ZON (31/00 - popr.), 67/02, 110/02-ZGO-1, 115/06, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13-ZDavNepr, 17/14, 24/15, 9/16-ZGGLRS, 77/16).

Viri

Ustava in zakoni

Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).

Zakon o gozdovih /ZG/ (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99-ZON (31/00 - popr.), 67/02, 110/02-ZGO-1, 115/06, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13-ZDavNepr, 17/14, 24/15, 9/16-ZGGLRS, 77/16).

